

**FEJÉR VÁRMEGYEI KORMÁNYHIVATAL KÖRNYEZETVÉDELMI, TERMÉSZETVÉDELMI ÉS
HULLADÉKGAZDÁLKODÁSI FŐOSZTÁLY**

Székesfehérvár,
Hosszúséta tér 1.
8000

Hiv.sz.: FE/KTF/8186-13/2026.
üi.: Herkéné Török Erzsébet
Tárgy: Lajoskomáromi Öntözőközösség
Kft. – ismételt hiánypótlás

Tisztelt Környezetvédelmi Hatóság!

A fenti végzésben foglaltaknak az alábbiak szerint teszünk eleget:

2.1.-2.3.

Kérem benyújtani az átdolgozott előzetes vizsgálati dokumentációt az indokolásban foglaltak figyelembe vételével.

Kérem bemutatni a felszín alatti víztestből történő vízkivétel talajvízszint csökkentő hatását és annak hatásterületét, valamint ennek kapcsán a hatásterületen felmerülő élővilág-védelmi hatásokat. Amennyiben, ezen talajvízszint csökkentő hatás a NATURA 2000 területeket is érinti, ezen NATURA 2000 területekre gyakorolt hatás részletes bemutatása és értékelése is szükséges. Továbbá a felszíni vízből történő vízkivétel a NATURA 2000 területekre gyakorolt hatásait is szükséges bemutatni.

A Lajoskomáromi Öntözőközösség Kft.-vel, mint beruházóval (engedélyessel) történt egyeztetést követően megállapítást nyert, hogy a korábban tervezett, az MVF/266-1/2025 számú vízjogi létesítési engedélyben szereplő rétegvízkutak a jelen előzetes vizsgálati eljárás tárgyát képező öntözésfejlesztési beruházás vízellátását már nem szolgálják, azok a beruházás műszaki tartalmából kikerültek.

A beruházó döntése alapján a korábban tervezett kutak közül kizárólag egy kút megvalósítása tervezett, azonban annak rendeltetése eltér a jelen beruházás céljától. A tervezett kút a jövőben megvalósítani tervezett kertészeti fejlesztés vízellátását fogja biztosítani, így annak vízigénye, környezeti hatásai és engedélyezése önálló beruházás keretében kerülnek vizsgálatra. A jelen előzetes vizsgálati eljárásnak a kút és a hozzá kapcsolódó öntözőrendszer nem képezi tárgyát.

Ennek megfelelően az előzetes vizsgálati dokumentáció is átdolgozásra került, és abból a rétegvízkutak mint opcionális vízbázis teljes egészében kivezetésre kerültek. A jelen beruházás vízellátása kizárólag a felszíni vízkivételre és a tározók üzemeltetésére alapozott műszaki megoldással került bemutatásra.

Tájékoztatjuk a Tisztelt Hatóságot továbbá, hogy az MVF/266-1/2025 számú vízjogi létesítési engedély módosítása a beruházó jelenlegi fejlesztési koncepciójához igazodó műszaki tartalommal folyamatban van.

A fentiek igazolására **mellékelten** csatoljuk a beruházó nyilatkozatát, amely szerint a korábban engedélyezett rétegvízkutak nem képezik a jelen előzetes vizsgálati eljárás tárgyát.

Tekintettel arra, hogy a felszín alatti vízkivétel a jelen beruházás műszaki tartalmából kikerült, a felszín alatti víztestből történő vízkivétel talajvízszint-csökkentő hatásának, annak hatásterületének, valamint az ezzel összefüggő élővilág-védelmi és Natura 2000 hatások vizsgálata a jelen előzetes vizsgálati eljárás tárgyát már nem képezi.

Kérjük a fentiek szíves tudomásul vételét és az ismételt hiánypótlási felhívás 2.3. pontjában előírt felszín alatti vízkitermelésre vonatkozó hiányosságok pótlásától eltekinteni szíveskedjenek.

A felszíni vízkivétel Natura 2000 területekre gyakorolt hatásainak értékelését az alábbiak szerint tesszük, melyet az átdolgozott dokumentációban is rögzítettünk:

A jelen beruházás elsődleges vízbázisát a Sió-csatornából történő felszíni vízkivétel, valamint a Kutas-éren kialakított víztározók képezik. A vízkivétel célja elsősorban a tározók megfelelő vízállás melletti feltöltése, míg az öntözési időszakban a vízpótlás döntően a korábban betározott vízkészlet felhasználásával történik.

A vízkivételi műtárgy kialakítása olyan bukószinttel történik, amely alacsony vízállás esetén a vízkivételt fizikailag nem teszi lehetővé, ezáltal kisvízes időszakban a mederben maradó vízmennyiség további csökkentése nem következhet be. A vízkivétel kizárólag a vízügyi kezelő által meghatározott feltételek mellett történhet.

A vízkivétellel érintett Sió-csatorna mesterséges víztest, amelynek hidrológiai viszonyait alapvetően a vízkormányzási üzemrend határozza meg. A tervezett vízkivétel a szabályozott üzemrendhez igazodva történik, ezért a vízkivételi hely alatti szakaszon olyan mértékű hidrológiai változás nem várható, amely a Natura 2000 területek természetvédelmi célkitűzéseit vagy jelölő élőhelyeit és jelölő fajait jelentős mértékben kedvezőtlenül befolyásolná.

A beruházás során a Natura 2000 területeken földmunka, létesítményépítés vagy egyéb közvetlen fizikai beavatkozás nem történik. A felszíni vízkivétel kizárólag a vízkészlet-gazdálkodási előírások betartása mellett valósulhat meg, ezért a Natura 2000 területek vízellátásában, élőhelyi viszonyaiban vagy ökológiai működésében jelentős kedvezőtlen változás nem várható.

Tehát a jelen beruházás keretében tervezett felszíni vízkivétel – a vízjogi engedélyben, valamint a vízügyi kezelő által meghatározott feltételek betartása mellett – a Natura 2000 területekre sem közvetlen, sem közvetett módon nem gyakorol olyan jelentős kedvezőtlen hatást, amely a területek kijelölésének alapjául szolgáló természetvédelmi értékek fennmaradását veszélyeztetné.

A dokumentáció átdolgozásra került továbbá a távlati tervezet szerint öntözendő területek tervezett létesítményeivel, berendezéseivel is az alábbiak szerint:

A dokumentáció 2.3. fejezetének kiegészítése az alábbiakkal történt:

„A távlati öntözőterületeken építési tevékenység nem tervezett, ezért ezen ingatlanokon új létesítmények kialakításával nem kell számolni.

Az érintett mezőgazdasági táblák öntözése kizárólag **mobil, hordozható esőztető öntözőberendezések alkalmazásával történik a jövőben, amelyek telepítése nem jár építési munkával vagy állandó műtárgyak létesítésével.**

A távlati öntözőterületek vízellátása a már meglévő, illetve a jelenleg folyamatban lévő vízjogi létesítési engedélyeztetési eljárás tárgyát képező beruházás keretében **kiépülő nyomóvezeték-hálózatról biztosított, így a távlati öntözőtelepek kiszolgálásához további vízlétesítmények vagy egyéb építési tevékenység megvalósítása nem szükséges.**

A fentiekre tekintettel a távlati öntözőterületeken a tervezett tevékenység kizárólag a csévélődobos mobil berendezéssel történő öntözés üzemeltetésére terjed ki, építési tevékenységet nem foglal magába.”

A 4.3.1. fejezet szintén kiegészítésre került az alábbiak szerint:

„Távlati célú öntözőtelepek

Az öntözési területbe későbbiekben bevonni területek **nagysága 74,6 ha.** Az öntözési mód a tervezetek alapján esőztető öntözés lesz várhatóan **csévélődobos öntözőberendezéssel.**

A távlati fejlesztések várhatóan mobil öntözőberendezések telepítésével valósul meg, melyek a jelen fejlesztésben megvalósuló művekhez kapcsolódnak.

Csévélődobos öntözőberendezések

A csévélődobokra szórófejekkel szerelt konzolos szerkezet alkalmazandó, melyek az alábbiak alapján összegeezhetők.

- Lehetséges típus: 110/450 csévélődob
- Hajtás: vízturbinával
- dobforgatás: 360 fokban
- Felszereltség: Nyomásmérő óra, sebességmérő óra, flexibilis catlakozótömlő gyorscsatlakozóval, automata leállítás, stb.
- Konzol lehetséges típusa: 32/40 öntözőkonzol
- Szerkezeti hossz: 32 méter
- Tulajdonságok: Összecsukható, 5 kerekű hordozókocsi

Az érintett mezőgazdasági táblák öntözése kizárólag **mobil, hordozható esőztető öntözőberendezések alkalmazásával történik a jövőben, amelyek telepítése nem jár építési munkával vagy állandó műtárgyak létesítésével.”**

Az ismételt hiánypótlási felhívás indokolásában szereplő, vízágyús öntözésre vonatkozó általános műszaki ismertetés és annak környezetre gyakorolt hatása jelen beruházás keretében

tervezett öntözőrendszerek műszaki kialakítását nem tükrözi teljes körűen, azért a dokumentáció 4.1. fejezetét is kiegészítettük az alábbi leírással:

A jelen beruházásban alkalmazni tervezett center pivot és lineár öntözőberendezések elsődlegesen alacsony nyomású, mikro szórófejes vízadagoló elemekkel kerülnek kialakításra. A vízkijuttatás a növényállomány közvetlen közelében történik, amely jelentősen mérsékli a párolgási veszteséget, valamint a szél általi elsodródást, ezáltal víztakarékos üzemeltetést tesz lehetővé.

A csévélődobos öntözőberendezések esetében szintén nem hagyományos vízágús kialakítás alkalmazása tervezett, hanem szórófejekkel szerelt konzolos (boom) vízkijuttató szerkezet, amely a hagyományos nagynyomású vízágúkhöz képest lényegesen kisebb üzemi nyomással, egyenletesebb vízelosztással és számottevően kisebb párolgási, illetve elsodródási veszteséggel üzemel.

A center pivot berendezéseknél egyes esetekben alkalmazható vízágú kizárólag kiegészítő berendezésként szolgál (például saroköntözés vagy speciális üzemállapot esetén), alkalmazása nem tekinthető az öntözési technológia meghatározó elemének, és nem jellemző üzemviteli mód.

Ennek megfelelően a hatósági végzés indokolásában ismertetett, hagyományos nagynyomású vízágús öntözésre jellemző nagy párolgási veszteség, jelentős szélérzékenység, valamint felszíni elfolyásra vonatkozó megállapítások a jelen beruházás elsődlegesen alkalmazott öntözési technológiájára nem tekinthetők általánosan irányadónak.

A beruházás célja korszerű, víztakarékos öntözéstechnológia alkalmazása, amelynek során a vízkijuttatás módját a termesztett kultúrák igényeihez, valamint a víztakarékos üzemeltetés követelményeihez igazodva választják meg.

2.4.

Kérem benyújtani az összesített hatásterület által érintett ingatlanok helyrajzi számait és a nyilvántartás szerinti besorolásukat – célszerűen táblázatos formában – tartalmazó listát, mely tartalmazza a hatásterület által érintett ingatlanokat teljes körűen, az összes környezeti elemre vonatkozóan, a telepítés, a megvalósítás és a felhagyás időszakára tekintettel.

Az eredeti és az átdolgozott előzetes vizsgálati dokumentáció alapján megállapítható, hogy a beruházás létesítési és felhagyási szakaszában jelentkező hatótényezők köre nem változott, ezért az ezekhez kapcsolódó hatásterületek lehatárolása is változatlan maradt.

A tervezett beruházás létesítési és felhagyási szakaszában a legnagyobb kiterjedésű hatásterület levegőtisztaság-védelmi és zajvédelmi szempontból határozható meg, amely a beruházással érintett terület környezetében legfeljebb 50 méteres távolságra terjed ki. Ennek térképi bemutatása az eredeti dokumentációban már megtörtént.

Az átdolgozott dokumentáció az eredeti dokumentáció kiegészítéseként már táblázatos formában is tartalmazza a létesítési és felhagyási hatásterülettel érintett ingatlanok helyrajzi számait és nyilvántartás szerinti besorolását.

Az átdolgozott dokumentáció továbbá tartalmazza az üzemeltetési időszakban érintett hatásterületekhez tartozó ingatlanok helyrajzi számainak és nyilvántartás szerinti besorolásának összesítését is.

A fenti kiegészítésekkel a hatásterületekkel érintett ingatlanok köre egyértelműen beazonosítható, ezáltal az Ákr. 10. § szerinti érintett ügyfelek köre megállapítható.

2.5.

Kérem, szíveskedjen igazolni, hogy a vízkivétellel érintett vízfolyás a vízkivétel alatti szakaszán az ökológiai vízmennyiség mederben maradása - a naptári év minden napján - , ami a vízkivétellel érintett vízfolyás augusztusi 80%-os vízhozamának 2/3-a – az előzetes vizsgálati dokumentáció 46. oldalán közölt tervezett lekötött vízmennyiségek szerinti vízkivételek mellett biztosított, az indokolásban foglaltakra figyelemmel.

Jelen hidrológiai elemzés elvégzéséhez továbbra is akadályt képez, hogy a vízkivétellel érintett vízfolyás mesterséges vízfolyás, illetve azon nem történik vízhozam regisztráció. Bemenő adatok hiányában az elemzés nagy fokú bizonytalansággal jár. A tervezés során a KDTVIZIG a Sió-csatorna mellékágaként jellemezhető Kis-Koppány patak adatait bocsátotta rendelkezésre, azonban a Sió-csatornába számos más bevezetés történik, mely a vízhozamra pozitív hatást gyakorol. A KDTVIZIG előírásai alapján a vízkivétel úgy került megtervezésre, hogy a 150 l/s vízhozam alatti vízhozam értékek esetén a vízkivétel fizikailag nem képes a szivattyúzásra (a szivattyú aknába egy bukó miatt nem kerülhet víz).

A környezetvédelmi indokok miatt az öntözést nem direktben a Sió-csatornáról vezéreelve tervezték meg, hanem az I. és II. tározóba történő tározás biztosítja a vízhiányos időszakban az öntözés számára szükséges vízkészletet.

Továbbiakban a DDVIZIG által mért és a tervezés során KDTVIZIG által előírt viszonyítási pontként kijelölt Kis-Koppány patak adataira támaszkodva folytatták a hidrológiai jellemzést.

A Kis-Koppány patak felszíni víztestként került kijelölésre.

A víztest jellemzői az alábbiak.

- Víztest neve: Kis-Koppány alsó
- Víztest VOR: AEP677
- Víztest kategóriája: természetes vízfolyás
- Víztest vízkormányzással módosított lefolyása: állandó vízszállítású
- Aug 80%-os lefolyás: 63 l/s
- Ökológiai kisvíz: 32 l/s
- Víztest mennyiségi állapota: Jónál nem rosszabb

Fentiekből megállapítható, hogy a Kis-Koppány patak víztestjére vonatkoztatott augusztusi 80%-os előfordulási valószínűségű vízhozam 2/3-a 42 l/s értéket jelent. **A Kis-Koppány patak ezen 42 l/s-s ökológiai vízhozamának tovább vezetése biztosított** tekintettel arra, hogy a tervezett vízkivétel a 150 l/s vízhozam értékeknél nagyobb vízhozamok előfordulása esetén működőképes.

Ugyanezen elemzés a vízkivétellel érintett Sió-csatorna esetében biztonsággal nem végezhető el tekintettel arra, hogy a vízkivétel a víztest közbenső szakaszán van, valamint mérés nem biztosított. Mértékadó jelleggel a Sió-csatorna érintett hossza alapján arányosítással meghatározható a vízkivétellel érintett meder vízkivétel alatti szakaszára az ökológiai vízhozam, melyet alábbiakban ismertetünk.

	Vízkivétel szelvényére arányosított érték (Sió-csatorna 97+198 km)
Víztest neve	Sió felső
Víztest VOR	AEP958
Víztest kategóriája	hajózó csatorna
Víztest vízkormányzással módosított lefolyása	állandó vízszállítású
Aug 80%-os lefolyás	166 l/s

Ökológiai kisvíz 95 l/s
Víztest mennyiségi állapota jónál nem rosszabb

Fentiek alapján a szelvényre értelmezett augusztusi 80%-os vízhozam 2/3-a 111 l/s állapítható meg. A vízkivétel a 150 l/s vízhozamok feletti vízmennyiséget fizikailag nem lehet kivenni, ezért **a víz tovább vezetése biztosított.**

A tározók alkalmazása miatt a vízkivétel nem a vízhiányos időszakokban tervezett. A vízjogi engedélyes tervek során a tározó feltöltéseket és a vízhasználatokat az alábbi ütemezésben határozták meg, melyet a kedvező vízjárási viszonyok pozitív irányba módosíthatnak.

Hónap	Tervezett betározott vízmennyiség (m³)*	Tervezett öntözendő vízmennyiség (m³)	Tározó egyenleg (m³)*
január	0	0	0
február	0	0	0
március	243 000	21 900	221 100
április	122 000	51 100	292 000
május	146 000	73 000	365 000
június	183 000	109 500	438 500
július	24 000	182 500	280 000
augusztus	12 000	219 000	73 000
szeptember	0	51 100	21 900
október	0	21 900	0
november	0	0	0
december	0	0	0
összesen	730 000	730 000	

* A betározott vízmennyiség jelen esetben megegyezik a Sió-csatornából kivenni tervezett vízmennyiséggel.

** A tározó egyenleg az adott hónap végi állapotra került meghatározásra.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a nyári mértékadóan száraz időszak alatt számottevő vízkivétel nem tervezett, melyet a tározók tesznek lehetővé.

2.6.

Kérem, szíveskedjen ismertetni a vízkivétellel érintett vízfolyásból a tervezett feltöltési és vízpótlási vízkivétel vízi élővilágra gyakorolt hatásait a vízfolyás vízkivételi hely alatti szakaszán.

A tervezett vízkivétel a Sió-csatornából történik, amely a térségben mesterséges víztestként üzemel, vízjárását elsősorban a vízkormányzási rend, valamint a Sió-zsilip üzemeltetése és az egyéb vízbevezetések határozzák meg.

A vízkivételi mű kialakítása során olyan műszaki megoldás került alkalmazásra, amely biztosítja, hogy 150 l/s alatti vízhozam esetén a vízkivétel fizikailag nem valósulhat meg. Ennek következtében kisvízes időszakban a mederben maradó vízmennyiség további csökkentése nem következik be.

A Kis-Koppány patak hidrológiai adatai a tervezés során referenciaértékként szolgáltak. Ezek alapján megállapítható, hogy a Sió-csatornára tervezett vízkivételi mű 150 l/s alatti vízhozam esetén nem üzemeltethető, amely a referenciaértékként alkalmazott ökológiai vízigényhez képest is megfelelő biztonságot jelent a mederben maradó vízmennyiség biztosítása szempontjából.”

A hidrológiai vizsgálatok alapján a Kis-Koppány patakra vonatkozó, a tervezés során alkalmazott viszonyítási adatok szerint az augusztusi 80%-os előfordulási valószínűségű vízhozam kétharmadának megfelelő ökológiai vízmennyiség biztosítása a tervezett vízkivételi rendszer mellett teljesül. A Sió-csatorna vízkivételi szelvényére vonatkozó közvetlen vízhozammérések hiányában pontos számítás nem végezhető, ugyanakkor a vízkivételi mű kialakítása biztosítja, hogy a vízkivétel kizárólag megfelelő vízhozam esetén történhessen.

A beruházás vízgazdálkodási koncepciója nem a folyamatos közvetlen vízkivételre épül, hanem a két tározó időszakos feltöltésére. Az öntözési idényben a vízigény döntően a korábban betározott vízkészletből kerül biztosításra, ezért a nyári, vízhiányos időszakban a Sió-csatornából történő vízkivétel csak korlátozott mértékben, illetve jellemzően nem szükséges.

Mindezek alapján a vízkivétel következtében a vízkivételi hely alatti mederszakaszon olyan mértékű vízszint- vagy vízhozamcsökkenés nem várható, amely a vízi élőhelyek ökológiai állapotát, illetve a vízfolyáshoz kötődő növény- és állatvilág fennmaradását kedvezőtlenül befolyásolná.

A mederben maradó ökológiai vízmennyiség biztosítása mellett a vízi szervezetek életfeltételei, szaporodási, táplálkozási és vonulási lehetőségei fennmaradnak, ezért a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 16–18. §-aiban meghatározott természetvédelmi követelmények teljesülnek.

A vízkivétel következtében nem várható a vízfolyáshoz kötődő védett halfajok, kételtűek, hüllők, valamint egyéb vízi és vízparti élő szervezetek élőhelyének számottevő romlása vagy olyan hidrológiai változás, amely azok természetes életfolyamatait veszélyeztetné. A beruházás következtében a vízkivételi hely alatti szakaszon a biológiai sokféleség jelentős csökkenése, illetve a természetvédelmi szempontból értékes élőhelyek kedvezőtlen változása nem valószínűsíthető.

A tervezett vízkivétel – a vízkivételi mű műszaki kialakítására, az ökológiai vízmennyiség mederben tartására, valamint a tározók alkalmazására tekintettel – a vízkivételi hely alatti mederszakasz vízi élővilágára jelentős kedvezőtlen hatást nem gyakorol.

2.7.

A telephelyre vonatkozó KTJ szám megadása érdekében KAR: KTJ-OBJ adatsomag OKIRKapu-n keresztül történő elektronikus benyújtásával kérem benyújtani a kérelmet.

A beruházással érintett ingatlanokat magába foglaló – OKIR-kapu-n keresztül T. Hatóságtól megigényelt – KTJ-számot tartalmazó igazolást mellékelve megküldöm.

Kérjük T. Hatóságot, hogy a javított dokumentációt elfogadni és az eljárást lezáró határozatot kiadni szíveskedjenek, melyet előre is nagyon szépen köszönünk!

Szeged, 2026. július 30.

Üdvözlettel:

Orsós-Berta Ildikó